

Redacția și Administrația:
Strada Timișorii Nr. 7.

TELEFON
interurban, local și comitatens
Nr. 20.

Adresa telegrafică:
„DRAPELUL” Lugoj.

Manuscrise nu se înapoiază

Sorisorii nefrancate se refuză.

DRAPELUL

Proprietar-editor: Dr. Valeriu Branisce.

ORGAN NATIONAL-POLITIC.

Redactor responsabil: Dr. Corneliu Jurca.

APARE:

MARȚI, JOI și SÂMBĂȚĂ.

Prețul de abonament:

Pentru Monarhie: pe 1 lună 1 cor.,
pe 3 luni 2 cor., pe 6 luni 6 cor., pe
anul întreg 12 cor.; pentru România
și statele uniunii postale: 20 franci
pe an.

INSERTIUNILE

se acordă conform tarifului.

Un număr singularic 10 bani.

Lugoj, 15/28 Februarie 1905.

Acum nu mai încapă îndoială, că misiunea contelui Andrassy s'a încheiat cu rezultat negativ.

Nici guvern din sinul coalițiunii nu s'a putut forma și nici guvern de tranziție sprijinit pe această coaliție.

Greutatea principală o oferă chestiunile militare, căci fără concesiuni militare în direcția maghiarizării armatei, ori mai corect zis în direcția degradării armatei la un factor de maghiarizare, nu poate sprijini coaliția nici un guvern, iar Coroana — cum spune un comunicat inspirat din cel mai înalt loc — nu poate oferi în direcția aceasta nici o concesiune peste cele oferite până acum.

Consecvența pozitivă este, că pe baza actualei constelațiuni de partide din dietă este cu neputință a se construi un cabinet și peste tot un program de guvernament.

După încheierea misiunii lui Andrassy a urmat o pauză, menită — precum pare — a da răgaz partidelor din dietă pentru a se orienta pe deplin asupra situațiunii și pentru a se desmeteci eventual din beția, în care a transpus pe învingători învingerea neașteptată.

Și această desmetecire este absolut necesară, căci mai rar așa un contrast isbitor între vis și realitate.

Coaliția visează despre separațiunea economică, armată maghiarizată, embleme și câte toate, iar în realitate se află țeara în plin absolutism.

FOIȚA „DRAPELULUI”

Tom, Trine și cucul lor.

(4) — Novelă. —

De Paul Lindau.

— Traducere pentru „Drapelul”. —

(Fine).

La o măsură, care se află la oarecare distanță sub un teiu bătrân, ședeau 4 lăutari. Unul cântă din vioară, al doilea din gurdună, al treilea din trompetă și al patrulea din armonică.

Tom și Trine stărniră mare senzație, când intrară în grădină.

«Uitați-vă numai», zise un blond, «cum strângarul bătrân țărăște cu sine pe sârmana fetiță drăgălașă! Așa ceva nu putem suferi!».

«Poate e bunicul cu nepoată-sa», zise un brunet.

«Asta nu ne privește de loc», replică blondul. «Dacă moșneagul încărunțit vrea să-și maltrateze nepoata, o poate face acasă. Noi suntem aici ca să ne veselim și nu ca să luăm parte la certări familiare». El se ridică și se apropie de Tom: «Măi moșule, lasă momentan liberă pe drăguța fată, la din contră ai de furcă cu noi! Așa

De două luni de zile se guvernează țeara fără buget votat. Contingentul de recruți nu este votat pentru anul curent. Nu există nici guvern responsabil în accepția strict constituțională și nu există nici majoritate dietală pe care să se poată răzimi un guvern al Maj. Sale. Dieta este ajurnată și nici că se poate apuca de lucru până ce nu există guvern în accepția constituțională.

Cum se va rezolva criza nime nu poate spune astăzi, căci toate sunt pe dos. Chestii personale stau în calea coaliției partidelor ce stau pe baza tranzacțiunii din 1867, iar chestii principiale stau în calea venirii la putere a coaliției conduse de kossuthiști.

Stăpânul situațiunii parlamentare, Francisc Kossuth, se sbate ca pește pe uscat. Recomandă moderațiune în toate părțile, dar nu este în stare a da un program, care să formeze cu concursul ambilor factori constituționali — Coroană și Corpuri legiuitoare — baza politice de guvernament în viitor.

Țeara privește cu atenție încordată la dezvoltarea evenimentelor, cum privești la un spectacol interesant de circ.

În situația aceasta fără voie și-se pune întrebarea: Oare cei ce vorbesc și vociferează astăzi în numele țării sunt de fapt expresiunea genuină a voinței țării?!

Răspunsul nu poate fi decât declarat negativ, căci ceea ce se agită acum la Budapesta nu sunt adevăratele dureri și trebuințe ale țării. Din contra, sportul șo- ceva nu suferim nici dacă de 10 ori ești bunicul ei».

Tom se strâmbă de ris: «Auzi tu, Trine? Ci-că eu's bunicul teu! Nu, domnilor, vă aflați în colosală rătăcire. Noi trăim în pace și în bună înțelegere; și ea e buna mea nevastă Trine, și eu sunt bunul ei bărbat Tom, pescarul de pe țerm».

Acum isbucniră toți tinerii în hohot: «Al naibii domn», strigară ei, «priecepe gluma. Să se așeze numai lângă noi la masă — acum earăși isbucniră în ris — «cu nevastă-sa Trine». — «Frumoasă doamnă Trine, te rog, șezi la noi». Ei aduseră un scaun la masă.

«Nu permit astfel de intimități», zise Trine, muștrându-i; «căutați-vă alta pentru glumele voastre».

«Dar Trine, inima mea, comoara mea, cum poți fi așa de ursuză cu iubiții domni, cari sunt așa de amicali față de noi».

Tom făcu pe Trine să șadă, o bătă vesel și delicat pe umere, ca să o liniștească, și-i zise cordial: «Fii veselă, scumpa mea! Eu sunt așa de vesel!». El luă un pahar de bere, îl ridică deasupra capului, făcu un compliment cătră societate și închină: «În sănătatea voastră domnilor», și-l goli până la fund.

«Prosit! Prosit!», i-se răspunse din toate părțile și apoi strigară toți deodată, bătând cu paharele și sticlele în masa de lemn: «Bere aici, bere aici,

vinist al partidelor dietale este cea mai mare pacoste a țării.

De aici aparenta nepăsare, — produsul durerilor infundate — cu care suportă țeara consecvențele inevitabile ale stării absolutistice, în care se află de fapt.

Boala veche a vieții constituționale din Ungaria s'a declarat cu o violență din cale afară mare.

Șovinismul, care a sgduit din temelie viața și dezvoltarea normală și painică a țării, periclitează acum și temeliele Monarhiei.

Zadarnic caută bărbații de stat din Budapesta cauzele caracterului acut al crizei la Viena, căci nu acolo sunt de găsit aceste cauze. Viena a cedat până la punctul extrem, dar în mod firesc aceste cedări ale Vienei nu au satisfăcut apetitul șovinist, ci l-au ațîțat și mai și. Eventuale concesiuni noi din partea Vienei nu vor putea liniști apetitul șovinist, ci îl vor ațîța și mai mult. Procesul de descompunere nu se poate împiedeca pe calea concesiunilor.

Sediul boalei residă în șovinism și o combatere a morbului distrugător nu poate urma până ce nu se abandonează nenorocitele himere ale șovinismului.

Și ar fi timpul ca aceasta să se înțeleagă și la Budapesta și... la Viena.

DI Francisc Kossuth publică în Nr. de Sâmbătă al ziarului «Magyarország» din Budapesta un articol despre criza acută din Ungaria. Dsa după ce susține, că un ministeriu de oficanți ar însemna pentru Ungaria a b s o l u t i s m și ar nimici poziția de mare putere a sau mă răstorn!». Lăutarii își acordau instrumentele.

În ușa deschisă a căsuței din grădină apărură țărăncuța, pe care o agrăise Tom cu câteva minute mai înainte.

«Mariți», strigau studenții, «o nouă rundă, dar adu și pentru oaspeții noștri!».

Țăranca intră earăși în casă.

«Mariți», repetă Tom ca un tinăr dornic, «Mariți! Draga sufletului meu!».

Bătrânul glumiă cu tinerii; dar Trine, mâniașă, și-a tras moroasă scaunul la o parte și aruncă asupra veselului Tom, care ședea la celălalt colț al mesei, priviri muștrătoare și supărate și nu voia nici decum să fie plăcută înaintea studenților, cu toată frumuseța și frăgezimea ei. Ea eră prea respingătoare!

Într'aceea țăranca venise și puse înaintea fiecăruia câte un pahar plin de bere. Când ea a pus ultimul pahar înaintea lui Tom, acesta se scoală repede și o cuprinde în brațe.

«Mariți, tu trebuie să bei cu mine, altfel nu-mi tenește băutura! Și tu trebuie să și dansezi cu mine!».

«Da! Da!», strigau toți; «Mariți trebuie să danseze cu scumpul ei moș! Lăutarilor, trageți!».

Fata se învoi la glumă și zise rîzând: «Apoi să dansăm! Îi voi arăta eu, cum are să se poarte un moș bătrân cu o fată tinăra!».

Lăutarii au început să cânte un

Monarhiei, militează pentru formarea unui ministeriu de coaliție din sinul coaliției opoziționale și din sinul disidenților. Formarea unui cabinet de coaliție e nu numai dreptul, ci și datorința opoziției coaliște. În cealaltă parte a articolului seu dl Kossuth îndeamnă pe coaliția la moderațiune. Învingătorii la alegeri să se îndestulească deocamdată cu realizarea numai a unei părți din principiile lor, fără însă să abandoneze celelalte principii; mintea să domnească în locul inimei; precumpenirea să ia locul pasiunii. Dar moderațiunea e nu numai datorința coaliției ci și a Coroanei. «Să ne moderăm și noi și Coroana», sunt cuvintele de încheiere ale articolului.

Pretenziunile șoviniste și camera imperială din Viena. În camera imperială din Viena a mai luat cuvântul contra pretenziunilor militare maghiare dep. sloven Pogacinic. Acesta constată, că pe speșele Austriei se creează o armată maghiară. Cât de intensivă e nizuința spre maghiarizarea armatei se vede și de acolo, că Ungaria nu se învoeste, ca noua lege penală militară să ajungă deja acum la dezbateri în dietă, pentru că acum nu are destui auditori cari știu ungereste. Limba de pertractare înaintea judecătorilor militare nu trebuie să fie numai germană și maghiară, ci limba de pertractare trebuie să fie limba maternă a soldaților, limba regimentului. Administrația militară trebuie să primească numai auditori cari știu limba regimentului. Oratorul pretinde apărarea Croaților contra șovinismului maghiar. — Dep. Schuhammer zice, că Ungaria atarnă de Austria ca plumbul, și cu cât mai iute se desparte Austria de Ungaria, cu atât mai bine pentru Austria. Oratorul protestează contra faptului, că Ungaria comunică cu Austria numai prin intermedierea Regelui; dacă parlamentul ungar are să spună ceva în chestiunile dualismului, asta se poate face numai dela parlament la parlament, adică trebuie să se adreseze parla-

vals vesel. Mariți își puse rîzând dreapta în mâna lui Tom și stînga pe umărul lui, și Tom strigă: «Trine încă trebuie să danseze! Nu-i așa, dragii mei, că și ea trebuie să danseze? Ea trebuie să fie tot așa de veselă, ca și noi!».

Trine s'a sbuciumat să scape și-și perduse cu totul cumpătul, dar asta nu i-a ajutat nimic. Tinărul student blond cu pălărie verde o cuprinse, cu toată rezistența ei, și amândouă părechile minunate dansau acum jur împrejur.

Sărmanul Tom începuse deja după al 5-lea paș să-și peardă răsufierea. Picioarele lui hodorigite refuzau serviciul, dar el eră totuși arrogant de vesel și dansa mai departe, cu toate că-i eră așa de greu. Studenții băteau tactul de vals cu paharele în masă rîzând cu hohot.

«Cred că am dansat destul, Mariți», zise Tom suflând greu.

«Nu, de-abiă acum vine dansul adevărat!», glumiă crudela fată. Și acum își puse dreapta peste mijlocul moșului, îl sprijini și-l trăgea după sine, învărtindu-l în cerc jur împrejur, în mijlocul risetelor șgomotoase ale celorlalți. Și lăutarii cântau tot mai repede și dansul devenia tot mai selbatic. Tom nu mai putea. El se rugă de tot încet cu vocea tremurătoare: «Destul!».

Mariți cea răutăcioasă, dar durdulie, ridea numai și învărtia pe cava-

„VICTORIA“

institut de credit și economii societate pe acții în Arad.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului de credit și economii «Victoria», prin aceasta se invită conform §-ului 17 din din statute la a

XVII-a adunare generală ordinară

care se va ține în Arad, la 5 Martie 1905 la 10 ore înainte de amiază, în localitățile institutului (calea Arhiducele Iosif Nr. 2).

OBIECȚELE:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere și stabilirea bilanțului.
2. Deciderea asupra distribuirii profitului curat.
3. Alegerea a 2 membri în direcțiune, și 1 în comitetul de supraveghere.
4. Urcarea capitalului de fondare prin o nouă emisiune de acții.
5. Înființarea unei filiale.
6. Modificarea statutelor institutului.
7. Modificarea statutelor fondului de penziuni.

Domnii acționari, cari doresc a participa la adunarea generală în persoană sau prin plenipotențiați în sensul §-ului 22 al statutelor, sunt rugați a-și depune acțiunile, eventual dovezile de plenipotență la cassa institutului, sau la institutele de credit și economii «Albina», «Timișana», «Bihoreana» și «Oraviciana» cel puțin cu 24 ore înainte de adunarea generală.

Arad, în 19 Februarie 1905.

Direcțiunea institutului.

Nr. 50 (1—1).

Activa			Contul Bilanțului			Pasiva		
	Cor.	b.		Cor.	b.		Cor.	b.
Cassa în numărar	104199	60	Capital social 3000 acții à cor. 200	600000	—	Fond de rezervă	408063	65
Bon în giro-conto și la alte bănci	34007	99	Fond special de rezervă	5000	—	Fond de penziuni	76103	49
Cambii	6281197	66	Depuneri spre fructificare	5504507	26	Depositor de cassă	7749	93
Imprumuturi hipotecare	1031947	—	Reescont	1467346	—	Dividenda neridicată	2224	—
Avansuri pe efecte	66540	18	Contribuție nesolvită după interesele depunerilor pe sem. II	12290	65	Interese transitoare anticipate	93364	06
Efecte publice	490000	—	Profit transpus din 1903	6525 44	—	Profit net	114245 06	50
Acții dela diverse bănci	42970	—						
Credite de cont-curent	25765	07						
Casa institutului și alte realități	203285	64						
Mobilier	7724 94	—						
după amortizare	2724 94	5000						
Diverse conturi debitoare	6515	—						
Interese transitoare restante	5991	40						
	8297419	54		8297419	54			

Debit			Contul profit și pierdere			Credit		
	Cor.	b.		Cor.	b.		Cor.	b.
Interese p. depuneri spre fructificare	238067	44	Venitul transpus din anul trecut	6525	44			
Interese pentru reescont	35659	36	Interese:					
Spese:			dela cambii	404188 73	—			
Salare	36539	98	" hipotecă	76359 93	—			
Bani de cuartir	7429	92	" avansuri pe efecte	4657 04	—			
Imprimare, registre, lumină, lemne, diverse	18289	56	" efecte publice	8816 37	—			
Porto	6989	40	" credite de cont-curent	2183 70	496205	77		
Contribuție directă	30310 88	—	Chirii și alte arânzi	—	7324	89		
10% dare la depuneri	23806 64	54117	Proviziuni și alte venituri	—	13132	52		
Chirie	2600	—						
Amortizare din mobilier	2724	94						
Profit transpus	6525 44	—						
Profit net	114245 06	120770						
	523188	62		523188	62			

A R A D, 31 Decembrie 1904.

Oncu m. p.
director executiv.

Raicu m. p.
secretar.

DIRECȚIUNEA:

Mihaila Velicic m. p. președinte. E. Ciorgariu m. p. v. președinte. V. Mangra m. p. Dr. Nicolau Ciacian m. p.
Petru Trația m. p. Traian Vășian m. p. Dr. Aurel Demian m. p. G. Popoviciu m. p.

COMITETUL DE SUPRAVEGHERE:

Subsemnatul comitet de supraveghere am examinat conturile prezente și le-am aflat în deplină consonanță cu registrele institutului.

G. Feier m. p. președinte. N. Marcu m. p. Dr. S. Ispravnic m. p. A. Secula m. p.

Prăvălia de funii și stoaară

Luca Grecu

care până acum se află în piața Isabella, casa Bésin, se va mută la 1 Martie c. în strada Corvin, casa Palik-Ucsevny.

Nr. 51 (3—1).

„Lugoșana“

institut de credit și economii ca societate pe acții în Lugoj.

Anul fondării 1889.

Capital social 300.000 Cor.

Fondurile proprii c. a. 90.000 Cor.

Depuneri spre fructificare

1.500.000 Cor.

acordă împrumuturi cambiale cu acoperire hipotecară și pe lombard cu 8%, escomptează cambii cu 3 eventual cu 2 subscrieri pe timp de 3 până la 6 luni, de ale privaților și de ale corporațiilor cu 7—8%, primește depuneri spre fructificare fără anunț cu 4%, cu anunț 5%.

Darea după interese o solvește însuși institutul.

Nr. 8. x—8.

Direcțiunea.

Pravul Bauer

patentat

- ☞ Mijloc excelent și sigur ☞ pentru combaterea incendiilor
- ☞☞ probat și aprobat ☞☞ de autoritățile publice ☞
- ☞☞ se poate căpăta ☞☞ în cantități mici și mari ☞
- ☞☞☞ la ferăria ☞☞☞

Anton Haberehrn

Nr. 10 (x—5) Lugojul-român

vis-à-vis de cateneaua »Corso«

Provocare și apel

cătră on. conducere a comitatului Caraș-Severin, cătră magistratul orașenesc și cătră proprietarii de realități, etc. etc.

E supremă necesitate a aduce respectuos și conștientos din nou amin'e on. public pravul de stins al lui Bauer, înainte de a se întâmplă eventuale catastrofe. Pravul acesta ofere și a oferit cel mai favorabil, aprobat și eficace mijloc contra incendiilor bântuitoare.

Se recomandă fiecăruia a cumpără acest prav. Despre modul de folosire se dau bucuos deslușiri în localul de vânzare amintit mai sus.

Societatea de lectură «Petru Maior» din Budapesta a hotărît să vîndă

„Istoria Românilor“

de Petru Maior

cu preț redus de 1 cor.

A se adresă la cassarul Societății MIHAIU ȘERBAN stud. fil. Budapesta IV. Molnár-utca 20, II. 10 A., trimițând de fiecare exemplar 1 cor. + 20 bani porto. Red. (x--19)

COMPOZIȚIUNI MUSICALE de Porumbescu

se află de vînzare la

REDACȚIA „DRAPELUL“

cu următoarele prețuri:

- Imn de urare, pentru 2 voci și pian. . . 50 bani.
- Hora Prahovei, pentru pian . . . . . 50 .
- A căjut o rață lină, p. 2 voci și pian . 50 .
- Fluturaș de noapte, polcă p. pian . . . 50 .
- Frunză verde mîrgărit, p. voce și pian 50 .
- Pe câmpiile Stupcei, polcă p. pian . . . 50 .
- Fata popii, p. voce și pian . . . . . 50 .
- Basme lăzene, vals p. pian . . . I cor. 50 .
- Uvertură la „Crai nou“, p. pian 1 . . . 50 .
- Baladă, pentru violon și pian 1 . . . . 25 .
- O roză vestejită, p. voce și pian 1 . . . .
- Tupiluș prin năgăruș, polcă p. pian . 50 .

La comande prin postă este de a se plăti 10 bani pentru costul postal de bucată.

Comandele sunt a se face direct la

Redacția „Drapelul“ — Lugoj.

Red. (x—52)